Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16948

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i (ADDEÖ), antrenörlerin sporcularla olan etkile?imleri s?ras?nda sergiledikleri spesifik davran??lar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r ve sporcular?n, antrenörlerinin davran??lar?n? ne s?kl?kla gözlemlediklerini de?erlendirmelerine olanak tan?r. Ölçe?in Türkçe kültürüne uyarlamas?, Bijen Filiz ve Gürhan Demirhan taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n Türk spor ba?lam?nda geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

ADDEÖ'nün uyarlanmas?, özellikle spor psikolojisi alan?nda, antrenör-sporcu ili?kilerinin kalitesini ve antrenman ortam?n?n etkinli?ini bilimsel yöntemlerle incelemek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r. Ölçek, antrenör e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi ve belirli davran??sal müdahalelerin etkisinin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Antrenörlük Davran???, Spor Psikolojisi, Ölçek Uyarlamas?, Psikometri, Likert Ölçe?i, Antrenör-Sporcu ?li?kisi.

Yazarlar

Bijen Filiz, Gürhan Demirhan

Amaç

Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, antrenörlerin e?itim ve müsabaka süreçlerinde sergiledikleri gözlemlenebilir davran??lar? sistematik ve standart bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, bu davran??lar? çe?itli alt boyutlar halinde inceleyerek, antrenörlerin hangi davran?? stillerini (örne?in, destekleyici, direktif veren, ele?tirel) daha s?k kulland???n? belirlemeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n (Filiz ve Demirhan, 2017) spesifik amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? olan bu ölçe?in geçerli?ini ve güvenirli?ini Türk kültürüne özgü sporcu popülasyonu üzerinde test etmek ve ölçe?i ara?t?rmac?lar?n kullan?m?na sunmakt?r. Bu sayede, Türk spor bilimleri literatürüne antrenör davran??lar?n? incelemek için sa?lam bir araç kazand?r?lm??t?r.

Yap?

Ölçek, antrenör davran??lar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap? genellikle antrenörlerin sporculara yönelik geri bildirim, talimat verme, motivasyon sa?lama ve disiplin uygulama yöntemleri gibi temel alanlar? kapsar. Bu davran??lar, sporcunun performans?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

motivasyonu ve spora ba?l?l??? üzerinde do?rudan etkilidir.

ADDEÖ, antrenör davran??lar?n?n sadece genel bir izlenimini de?il, ayn? zamanda spesifik ve alt kategorilere ayr?lm?? davran??sal tepkilerini de de?erlendirmeye odaklan?r. Bu alt boyutlar, ara?t?rmac?lar?n ve uygulay?c?lar?n antrenör e?itiminde odaklanmalar? gereken alanlar? net bir ?ekilde belirlemesine yard?mc? olur.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda (Filiz ve Demirhan, 2017), ölçe?in yap?sal geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu kan?tlar, genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak elde edilmi?tir. DFA, ölçe?in Türkçe formunun, orijinal ölçekle tutarl? bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

Yap?lan analizler, ADDEÖ'nün maddelerinin, ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?larla uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Ayr?ca, kültürel adaptasyon sürecinde dilsel e?de?erlik ve içerik geçerli?i de uzman görü?leri arac?l???yla sa?lanm??, böylece ölçe?in Türk sporcular taraf?ndan do?ru anla??labilirli?i güvence alt?na al?nm??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in zaman içinde ve farkl? ko?ullar alt?nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder. Filiz ve Demirhan (2017) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar? (Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplanm??t?r.

Elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu durum, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu çal??t???n? ve dolay?s?yla güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? s?ras?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizleri uygulanm??t?r. Orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? belirlemek için hem aç?mlay?c? (AFA) hem de do?rulay?c? faktör analizleri (DFA) kullan?lm?? olabilir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in antrenör davran??lar?n? temsil eden özgün alt boyutlar?n? desteklemeli ve bu alt boyutlar?n birbirinden ayr??an, ancak ilgili yap?lar? ölçtü?ünü kan?tlamal?d?r. Bu süreç, ölçe?in yap? geçerli?inin temel dayana??n? olu?turur ve uluslararas? standartlara uygunlu?unu gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: Sporcular (Antrenörlerinin davran??lar?n? de?erlendiren bireyler)

Age Group: Genç ve Yeti?kin Sporcular

Population Details: Ölçek, çe?itli spor bran?lar?nda aktif olarak faaliyet gösteren sporcular üzerinde uygulanabilir. Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan örneklemin detaylar?, orijinal akademik yay?nda mevcuttur.

Test Methodology: Öz bildirim (Sporcunun antrenör davran??lar?n? gözlemleyerek rapor etmesi).

Anahtar Kelimeler

Antrenör, Spor Bilimleri, Güvenirlik, Geçerlik, Faktör Yap?s?, Ölçek Geli?tirme, Beden E?itimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Bijen Filiz: bijenfiliz@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? **2017** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle yazar veya yay?nc?dan izin al?nmas? gerekebilir. Ticari kullan?m ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Bijen Filiz ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: dergiler.ankara.edu.tr.

Ölçe?in kendisiyle ilgili ek bir PDF dosyas? da mevcuttur: antrenorluk-davranisi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Filiz, B. ve Demirhan, G. (2017). Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas?. *Spormetre*, *15* (1), 1-10.

Antrenörlük Davran??? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Filiz ve Demirhan (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM